

บทที่ 3

ผลการวิจัย : ผลกระทบจากธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีต่อ การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ของเมืองเชียงใหม่กับเมืองหลวงพระบาง

3.1 ผลกระทบจากธุรกิจท่องเที่ยวที่มีต่อการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของเมืองเชียงใหม่

เชียงใหม่เป็นเมืองเก่าแก่แห่งในโลกที่ยังคงรักษาสภาพผังเมืองเดิมโดยมีกำแพงเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีคูเมืองล้อมรอบและยังคงมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างต่อเนื่องแม้เวลาจะผ่านมานานถึง 716 ปี (พญามังรายปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์มังรายได้สร้างเมืองเชียงใหม่ ในวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 1839) เชียงใหม่จึงเป็นนครประวัติศาสตร์ที่มีชีวิต ถือเป็นจุดเด่นที่สำคัญ ต่อเมื่อภายหลังสงครามเวียดนามยุติลงรัฐบาลไทยเริ่มวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างจริงจังตั้งแต่ พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา ในระยะเวลา 35 ปีที่ผ่านมาเชียงใหม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองหลักในภาคเหนือตอนบน โดยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและการศึกษา แต่นโยบายและแผนพัฒนาเมืองเชียงใหม่ทั้งของท้องถิ่น (เทศบาล) และของรัฐบาลกลางเน้นการพัฒนาความเจริญด้านวัตถุตามกระแสทุนนิยมโลกมากกว่าการพัฒนาความสุขมวลรวมประชาชาติซึ่งเน้นการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและการสืบสานจารีตวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน หากใช้แนวคิดทฤษฎีการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของอีเบอร์ 10 ข้อเป็นเกณฑ์พิจารณาจะเห็นว่าวิธีการพัฒนาสังคมเมืองเชียงใหม่ของภาครัฐในช่วงระยะเวลา 20 กว่าปีที่ผ่านมา ผ่านเกณฑ์การพัฒนาแบบยั่งยืนของอีเบอร์เพียงข้อเดียวเท่านั้น คือความสามารถในการรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่น

แต่ขณะเดียวกันในประเด็นนี้มีจุดอ่อนในแนวคิดของมอสคาร์โดคือเชียงใหม่ได้รับผลกระทบที่ก่อให้เกิดผลเสียจากการสร้างภาพลักษณ์ใหม่หรือปรุงแต่งความหลากหลายของธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่แตกต่างไปจากรากเหง้าของวัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น กรณีสวนสัตว์เชียงใหม่สร้างกระแสความนิยมหมี่แพนด้าซึ่งเป็นสัตว์ต่างถิ่นมากกว่าความสนใจในการรักษาดูแลช้างซึ่งเป็นสัตว์ท้องถิ่นที่มีความสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในอดีต หรือความพยายามนำเอาหมี่ขี้โลกเข้ามาอยู่ในสวนสัตว์เชียงใหม่เพื่อสร้างกระแสความสนใจ นอกจากนี้ยังมีการปรุงแต่งความหลากหลายของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่

การจัดขบวนแห่งานบุปผาชาติ(งานไม้ดอกไม้ประดับ) ในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี นับเป็นเวลากว่า 10 ปีมาแล้ว งานนี้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแต่เป็นงานที่ทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ (ดอกไม้ ต้นไม้) อย่างมากมายในแต่ละปี นอกจากนี้ได้มีการลงทุนสร้างสวนสัตว์กลางคืน (Night Safari) ที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เปิดให้บริการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2549 มีการนำเอาสัตว์ ต่างถิ่นมากมายเข้ามาอยู่อาศัย สัตว์ต่างถิ่นหลายสิบตัวตายไปเพราะไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพอากาศและสภาพสิ่งแวดล้อมของเมืองเชียงใหม่ ข้อบกพร่องของนโยบาย การวางแผนและการพัฒนาเมืองเชียงใหม่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะ 35 ปีที่ผ่านมา ทำให้เชียงใหม่กลายเป็นเมืองที่มีภาพลักษณ์ใหม่แตกต่างจากเมืองในอดีตที่มีเสน่ห์และสง่างามท่ามกลาง ความหลากหลายของสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและเอกลักษณ์โดดเด่นด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ปัญหาสำคัญที่ชาวเชียงใหม่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบันและจำเป็นต้องแก้ไข อย่างเร่งด่วน เพื่อสร้างความยั่งยืนและความสมดุลระหว่างวงจรชีวิตมนุษย์ พืช สัตว์และระบบ นิเวศวิทยาของโลก รวมทั้งเสริมสร้างความสุขมวลรวมประชาชาติตามแนวคิดของวิธีการจัดการ ท่องเที่ยวชุมชนวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน สรุปได้ดังนี้

3.1.1. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นทุกภาคส่วนในการเรียนรู้ เข้าใจและมีส่วน กำหนดนโยบาย วางแผนการจัดการทรัพยากรท้องถิ่นที่ตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม และสุนทรียภาพในการดำรงชีวิตแบบยั่งยืนซึ่งเน้นความสมดุลระหว่างคุณภาพชีวิตกับการพัฒนา เศรษฐกิจแบบยั่งยืน

ในระยะเวลา 30 กว่าปีที่ผ่านมาชาวเชียงใหม่หลายกลุ่มหลายองค์กรอิสระได้ร่วมมือกัน ต่อสู้และเรียกร้องสิทธิในการมีส่วนร่วมกับภาครัฐทั้งส่วนท้องถิ่นและรัฐบาลกลางในการมีส่วนร่วม กำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น แต่ความต้องการดังกล่าวขัดแย้งกับนโยบายของภาครัฐ ทำให้เกิดการเผชิญหน้ากันหลายครั้ง ตัวอย่างเช่น การที่ชุมชนท้องถิ่นต่อต้านโครงการสร้างกระเช้าลอยฟ้าจากเชิงดอยสุเทพถึงวัดพระธาตุดอยสุเทพในช่วง พ.ศ. 2530-2532 การต่อต้านการสร้างอาคารสูงในเขตพื้นที่อนุรักษ์ในคูเมือง พื้นที่ริมสองฝั่งแม่น้ำปิงในเขตอำเภอเมือง พื้นที่ติดกับศาสนสถานและสถานศึกษา ที่เกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. 2532-2533 ยุติลงด้วยชัยชนะของชุมชนและความสำเร็จในการออกพระราชบัญญัติคุ้มครอง อาคารสูงฉบับแรกของเมืองเชียงใหม่ (ประกาศคุ้มครองการก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ ประกาศ ณ วันที่ 24 เมษายน 2533 นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ลงนามและ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2533) ซึ่งยังคงมีผลบังคับใช้ใน กฎหมายระยะหลังจนถึงปัจจุบัน การต่อสู้เรียกร้องของชุมชนล่าสุดมีสองเรื่อง คือ เรื่องแรก เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน และยังไม่สามารถตกลงกับภาครัฐได้ คือการที่รัฐบาลสร้าง เรือนจำบนพื้นที่ที่เคยเป็นคุ้มหลวง (พระราชวัง) ของกษัตริย์ล้านนา ชาวเชียงใหม่เรียกร้องให้ย้าย เรือนจำกลางเมืองออกไปตั้งนอกเมืองและให้สร้างสวนสาธารณะใหญ่ขึ้นแทนที่เพื่อเป็นปอดของ ชาวเมือง พื้นที่ดังกล่าวมีประมาณ 22 ไร่ (ธนสวรรค์ เจริญเมือง . 2554, หน้า 15-19) อย่างไรก็ตาม ปัญหานี้ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์อ้างว่า ในปัจจุบันยังขาดแคลนงบประมาณ แต่จะสามารถทำได้ ในอนาคต เรื่องที่สอง เป็นเรื่องใหญ่และยังไม่เห็นแสงสว่างสู่ความสำเร็จ คือ การเรียกร้องสิทธิในการ

ปกครองตนเองในฐานะ “เชียงใหม่มหานคร” แนวคิดนี้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2552 เป็นต้นมา หน่วยงานเอกชนหลายกลุ่มมีความเห็นว่าปัญหาต่างๆ ของท้องถิ่นไม่ได้รับการแก้ไขจากรัฐบาลกลาง จึงร่วมมือกันจัดการประชุมระดมสมองและได้นำเสนอแนวคิดเรื่อง “การจัดการตนเอง” ที่ประชุมลงมติให้มีการร่างพระราชบัญญัติเชียงใหม่มหานคร พ.ร.บ.ฉบับนี้ประกาศอย่างไม่เป็นทางการในเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2555 สาระสำคัญในพระราชบัญญัติแบ่งออกเป็น 3 แนวทาง ได้แก่ ข้อแรก ยกเลิกการบริหารราชการส่วนภูมิภาคให้เหลือเพียงส่วนกลางและราชการส่วนท้องถิ่นเต็มพื้นที่และให้เชียงใหม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจกำหนดแนวนโยบาย ระเบียบ ข้อบัญญัติ การจัดงบประมาณ การคลัง การจัดการบริหารบุคลากรและกลไกโครงสร้างการบริหารงานภายในท้องถิ่น เพื่อการบริหารราชการท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ยกเว้น เรื่อง การทหาร ระบบเงินตรา การต่างประเทศ และการศาล) โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 2 ระดับ ระดับบนเชียงใหม่มหานคร ระดับล่างเทศบาล ข้อที่สอง ให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม มีระบบการตรวจสอบที่เข้มแข็ง โดยสร้างระบบถ่วงดุล 3 ส่วน ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ สภาเชียงใหม่มหานครและสภาพลเมือง ให้ประชาชนใช้อำนาจโดยตรงในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกระดับ รวมถึงการเข้าถึงงบประมาณ ข้อที่สาม ให้ปรับโครงสร้างด้านภาษี ภาษีทุกชนิดที่เก็บได้ในพื้นที่จะส่งคืนรัฐบาลส่วนกลางร้อยละ 30 และคงไว้ที่เชียงใหม่ร้อยละ 70

การต่อรองเรียกร้องในประเด็นนี้ หากประสบความสำเร็จจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์การปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ชุมชนท้องถิ่นทั่วประเทศจะมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตนเองอย่างแท้จริง ปัญหาของท้องถิ่นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว การได้มาซึ่งสิทธิในการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนของชาวเชียงใหม่แต่ละครั้งเกิดการปะทะและเผชิญหน้ากับภาครัฐบ่อยครั้งทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่สร้างความสุขมวลรวมให้แก่ชุมชนได้สำเร็จ

3.1.2. ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีขนาดใหญ่และซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายและการวางแผนพัฒนาเมืองที่เน้นการพัฒนาตามวัฏจักรตามระบบทุนนิยม ที่สำคัญคือ นโยบายและแผนงานแต่ละยุคสมัยเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอขาดความต่อเนื่อง กล่าวคือ ในระยะแรก ภาครัฐต้องการพัฒนาเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ในช่วง พ.ศ.2538-2539 รัฐบาลพยายามจัดระบบภายในเมืองเชียงใหม่ เพื่อเสนอต่อองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ให้เชียงใหม่เป็นเมืองแห่งมรดกโลกเช่นเดียวกับเมืองหลวงพระบาง แต่ปรากฏว่าเมืองเชียงใหม่ขาดคุณสมบัติหลายประการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2551 เป็นต้นมาทั้งภาครัฐและเอกชนในเชียงใหม่ได้เสนอแนวคิดที่จะส่งเสริมให้เชียงใหม่เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก (The UNESCO Creative Cities Network) คณะกรรมการของยูเนสโก ได้กำหนดคุณลักษณะของเมืองเหล่านี้ว่าต้องเป็นเมืองที่มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย และเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม มีการพัฒนาเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์ รวมทั้งมีการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เมืองในเอเชีย

ที่เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโกได้แก่ เมืองโกเบ (2551) เมืองโซล (2553) และเมืองเซี่ยงไฮ้ (2553) ในปัจจุบันทั้งภาครัฐและเอกชนกำลังเสริมแต่งให้เทศบาลนครเชียงใหม่อยู่ในเกณฑ์ที่ ยูเนสโกได้กำหนดไว้ โดยที่แต่เดิมเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นสุขาภิบาลเมือง เชียงใหม่ตั้งแต่ พ.ศ.2458 โดยขึ้นตรงต่อมณฑลพายัพ ต่อมาในพ.ศ.2478ได้รับการยกฐานะจาก สุขาภิบาลเมืองเป็น “เทศบาลนครเชียงใหม่” ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 52 ตอนที่ 80 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2478 มีพื้นที่รับผิดชอบเริ่มต้น 17.50ตารางกิโลเมตร นับเป็นเทศบาลนคร แห่งแรกในประเทศไทย

การขยายพื้นที่เขตเทศบาลเมืองและจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในแต่ละปี ในปี 2553 เทศบาลเชียงใหม่มีพื้นที่ประมาณ 40.216 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 14 ตำบล มีประชากรประมาณ 141,361 คน จำนวนบ้านเรือน 75,878 หลังคาเรือน การที่เชียงใหม่เป็น ศูนย์กลางความเจริญในเขตภาคเหนือตอนบน ทำให้มีประชากรนอกเขตเทศบาล คนต่างถิ่นต่างชาติ และแรงงานอพยพเข้ามาอาศัยในเมืองเชียงใหม่ ประมาณ 2.5 ล้านคน (ชัยพงษ์ สำเนียง.2554) ลักษณะเช่นนี้ทำให้เขตเทศบาลเชียงใหม่เป็นชุมชนที่หนาแน่น การจราจรคับคั่ง มีมลภาวะอากาศ และน้ำเป็นพิษ มลพิษทางสายตาจากป้ายโฆษณา มีปัญหาการจัดการขยะซึ่งใช้วิธีฝังกลบ ยังไม่มี เตาเผาขยะที่มีมาตรฐานสากล ขาดแคลนระบบขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ค่าครองชีพภายใน เมืองเพิ่มสูงขึ้นทุกปีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ในมือของคนท้องถิ่นเท่านั้น มีคนไทยต่างถิ่นและชาวต่างชาติอพยพเข้ามาลงทุนทำธุรกิจหลากหลาย ประเภท ในเขตเทศบาลเชียงใหม่ โดยเฉพาะธุรกิจร้านค้า ร้านอาหาร คาราโอเกะและสถานบันเทิง ต่างๆ ขยายตัวอย่างกว้างขวาง ความซับซ้อนในสภาพเศรษฐกิจและสังคมขนาดใหญ่ที่ไม่ได้บังคับใช้ กฎหมายและระเบียบกฎเกณฑ์ควบคุมอย่างเข้มงวด ทำให้เชียงใหม่เป็นเมืองที่มีปัญหามากมาย นอกจากปัญหาข้างต้นแล้วยังรวมถึงปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด การค้าประเวณี ทั้งอย่างซ่อนเร้นและเปิดเผย นำไปสู่การระบาดของเชื้อ HIV จำนวนมาก ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและรวดเร็ว คงไม่สามารถต่อลมหายใจการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและ การสร้างกระแสเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์คงเป็นเพียงความฝันที่ไม่บรรลุผลสำเร็จ

3.1.3. ความเสื่อมถอยของการสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมแบบ ดั้งเดิมในกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ ในระยะเวลา 113 ปี ที่เชียงใหม่ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสยาม ภาษาเขียนพื้นเมืองได้สูญหายไป ส่วนภาษาพูดในปัจจุบันกำลังสูญหายและเปลี่ยนแปลงไป คงเหลือ เพียงสำเนียงเหนือในภาษาไทยกลาง ทั้งนี้เพราะภาษาเหนือไม่ได้ใช้ในสถานศึกษาและสถานที่ราชการ นอกจากนี้ศาสนา ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมกำลังเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสวัฒนธรรม กรุงเทพฯและกระแสโลกาภิวัตน์ เทศกาลสงกรานต์ในปัจจุบันกลายเป็นสงกรานต์สาดน้ำ เทศกาล ลอยกระทงกลายเป็นสงกรานต์แห่งเสียงและไฟ (นิยมเล่นประทัดยักษ์ และปล่อยโคมไฟกลางคืน) ซึ่งเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินบ้านเรือนของชุมชน ประเพณีหลายอย่างทำกันน้อยลงเรื่อยๆ เช่น การตานก๋วยสลากถูกแทนที่ด้วยการถวายเทียนพรรษา งานปอยหลวงของวัดต่างๆ การลงแขก การสู่ขวัญข้าว ขวัญควาย และการบูชาดวงวิญญาณบรรพบุรุษ(ผีบ้านผีเมือง) วัฒนธรรมและประเพณี เหล่านี้หากไม่ได้รับการฟื้นฟูและสืบสาน เชียงใหม่คงกลายเป็นเมืองใหม่ที่มีหน้าตาเหมือนกับ

กรุงเทพฯ ขาดอัตลักษณ์และไร้รากฐานซึ่งเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง

3.1.4. ในพ.ศ. 2553 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย เดินทางเข้ามาเชียงใหม่ ประมาณ 1,659,438 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 1,110,704 คน จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่เชียงใหม่มากเป็นอันดับ 1 ของภาคเหนือ แต่เป็นอันดับ 4 ของประเทศรองจากกรุงเทพฯ ภูเก็ต และชลบุรี (ฐานข้อมูลการค้าการลงทุน จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2553) อย่างไรก็ตามจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าเชียงใหม่ในปี 2553 เพิ่มขึ้นกว่าช่วงพ.ศ. 2551-2552 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่มีปัญหาความไม่สงบทางการเมืองและการเกิดโรคระบาดในประเทศไทย นักวิชาการชาวตะวันตกด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้ความเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทยว่า รัฐบาลไม่ควรสนใจจำนวนนักท่องเที่ยวแต่ควรพิจารณาปรับปรุงคุณภาพการท่องเที่ยวในประเทศให้มีมาตรฐานที่ยั่งยืน ปัญหาการท่องเที่ยวในประเทศไทย คือเรื่องความปลอดภัย การบังคับใช้กฎหมาย ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้าประเวณี และพฤติกรรมการดื่มสุราของคนท้องถิ่น (Smith, Melanie K. 2009, P.210-211)

การพัฒนาเมืองเชียงใหม่ไม่ควรเน้นการพัฒนาด้านวัตถุโดยเป็นนโยบายจากภาครัฐเท่านั้น ควรฟังเสียงของประชาชนท้องถิ่น สิ่งที่ชาวเชียงใหม่ต้องการไม่ใช่จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี ไม่ใช่การขยายถนน 35 สายในเขตเทศบาล ไม่ต้องการป้ายโฆษณาตลอดงให้บริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย ไม่ต้องการอาคารสูงที่บดบังความงามของศาสนสถานและทัศนียภาพตามธรรมชาติ สิ่งที่ชาวเชียงใหม่ต้องการคือเมืองที่สงบสุข มีสันติ มีความปลอดภัย เมืองที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่งดงามในขุนเขาที่เขียวชอุ่ม ประชากรที่อยู่อาศัยอย่างมีน้ำใจต่อกันฉันท์ญาติมิตร เมืองที่มีการสืบสานความงามด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ทรงคุณค่าของชุมชน เมืองที่ปราศจากมลพิษในอากาศและมลพิษทางสายตา เชียงใหม่ต้องได้รับการพัฒนาเป็นเมืองแห่งปัญญาและการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เป็นเมืองที่ชุมชนมีความสุขมวลรวม ประชาชาติสูงและเป็นเมืองศูนย์กลางของการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคเหนือเหมือน เช่น อดีตอันรุ่งเรือง เพื่อให้เป็นไปตามความหวังดังกล่าวองค์กรภาคประชาชนในเมืองเชียงใหม่ได้จัดทำข้อเสนอ “ วิสัยทัศน์เมืองเชียงใหม่ ” นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีสัญจรภาคเหนือในวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2555 ณ ธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคเหนือ (เชียงใหม่ปริทัศน์ . 2555, หน้า9-11) ต้องทำให้เชียงใหม่เป็นเมืองวัฒนธรรมล้านนาเมืองสีเขียวและคาร์บอนต่ำ ข้อเสนอมีสาระสำคัญสรุปได้คือ

1. จัดให้มีระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับเมืองเชียงใหม่อย่างเร่งด่วน โดยมีการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

2. มีการปรับปรุงผังเมืองเชียงใหม่ซึ่งหมดอายุการบังคับใช้ตั้งแต่พ.ศ.2549 มีการควบคุมความสูงของอาคาร(ไม่เกิน12เมตร) กำหนดสัดส่วนพื้นที่สีเขียวและพื้นที่เกษตรกรรม อย่างน้อยร้อยละ30 ย้ายสนามบินนานาชาติออกไปจากตัวเมืองในรัศมี 30 กิโลเมตร โดยมีระบบขนส่งมวลชนเชื่อมโยงที่สำคัญ คือ ให้มีตัวแทนภาคประชาชน นักวิชาการและภาคส่วนอื่นๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการผังเมืองแห่งชาติ

3. ให้ย้ายทัศนสถานหุบเชียงใหม่ พัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นช่วงวัฒนธรรม (Cultural Plaza) และเป็นพื้นที่สีเขียวของเมืองเพื่อจัดกิจกรรมของชาวเชียงใหม่

4. เตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษา พร้อมรับการเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาทักษะด้านภาษาควบคู่กับการส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรม แก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

แผนภูมิที่ 3.1 จำนวนและอัตราการนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทย ระหว่างปี 2548-2553

แหล่งที่มา : ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2554

แผนภูมิที่ 3.2 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทยระหว่างปี 2548-2553

แหล่งที่มา : ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา
เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2554

3.2. ผลกระทบจากธุรกิจท่องเที่ยวที่มีต่อการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของเมืองหลวงพระบาง

ขณะที่เมืองเชียงใหม่มุ่งตั้งอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงซึ่งเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ จึงสามารถขยายพื้นที่ออกไปอย่างกว้างขวาง ตรงกันข้ามกับเมืองหลวงพระบางซึ่งเป็นพื้นที่ราบขนาดเล็กตั้งอยู่ในแอ่งภูเขาใหญ่ที่มีแม่น้ำขนาดกลาง 4 สายล้อมรอบ เป็นพรมแดนธรรมชาติกำหนดพื้นที่เมืองซึ่งไม่สามารถขยายพื้นที่ใจกลางเมืองได้มากนัก กล่าวคือแม่น้ำอูและแม่น้ำเซียงไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขงตอนเหนือของตัวเมืองหลวงพระบาง (หัวเมือง) และแม่น้ำคานกับแม่น้ำดงไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขงทางตอนใต้ของตัวเมือง (ท้ายเมือง) ฉะนั้นพื้นที่ราบแคบๆใจกลางเมืองหลวงพระบาง

ที่มีเพียงแค่ 8.14 ตารางกิโลเมตร ความกว้างของตัวเมืองประมาณ 250 เมตร ความยาวประมาณ 1,200 เมตร มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,300 เมตร (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2553, หน้า 16-17) สถาปณิศาสตร์ดังกล่าวมีทั้งข้อดีและข้อเสียในการพัฒนาเมือง ข้อดีคือพื้นที่เมืองขนาดเล็กทำให้ง่ายต่อการควบคุมดูแลและจัดระเบียบภายในเมืองให้เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มคนที่มีอำนาจในการวางแผนและบริหารจัดการชุมชนเมือง รัฐบาลสปป.ลาวเลือกที่จะส่งเสริมและอนุรักษ์ให้หลวงพระบางเป็นเมืองมรดกโลก ซึ่งสามารถจัดระเบียบเมืองมรดกได้ดีที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับรางวัลจาก UNESCO ถึง 5 ปีติดต่อกันจนถึงปัจจุบัน แต่จุดอ่อนของสถาปณิศาสตร์เมืองหลวงพระบางคือพื้นที่ใจกลางเมืองถูกขนาบด้วยแม่น้ำล้อมรอบไม่สามารถขยายชุมชนจากใจกลางเมืองให้กว้างออกไปได้

หลวงพระบางเริ่มก่อตั้งขึ้นในสมัยเจ้าฟ้าจัมในพ.ศ.1896 (ก่อตั้งภายหลังเมืองเชียงใหม่ 57ปี) ภายใต้อำนาจคือ “กรุงศรีสัตนาคนหุตล้านช้างร่มขาว” ในระยะเวลา 659 ปีที่ผ่านมา การพัฒนาเมืองหลวงพระบางไม่มีความต่อเนื่อง หยุดชะงักลงเป็นระยะด้วยเหตุผลทางการเมืองและภัยจากสงครามโดยเฉพาะช่วงระหว่าง พ.ศ.2103-2246 พระมหากษัตริย์ลาวทรงย้ายราชธานีหนีภัยพม่าจากภาคเหนือเสด็จไปประทับทางภาคใต้ที่นครเวียงจันทน์ หลวงพระบางจึงไร้กษัตริย์ปกครองถึง 143 ปี หลังจากนั้นแผ่นดินลาวแตกแยกมีการจลาจลขุนวยภายใน รวมทั้งถูกยึดครองภายใต้อำนาจของกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ระหว่าง พ.ศ. 2248-2436 หลวงพระบางเริ่มได้รับการฟื้นฟูบูรณะและเปิดดินแดนสู่การพัฒนาให้ทันสมัยแบบตะวันตกก่อนเชียงใหม่ เมื่อสปป.ลาวตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสในระหว่าง พ.ศ.2436-2490(แกรนด์ อีแวนส์เซียนและดุซงกี เฮย์มอนต์ (แปล).2549 , หน้า 48-58)ในระหว่างเวลาดังกล่าวนี้อาณาจักรหลวงพระบางถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางการปกครองอาณานิคมลาวในภาคเหนือ ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างพื้นที่กายภาพของตัวเมืองด้วยการตัดถนนให้เป็นเส้นตรง สร้างทางระบายน้ำ สะพานท่าเรือ บูรณะพระราชวัง สร้างอาคารบ้านเรือนสมัยใหม่แบบตะวันตกโดยผสมผสานเทคนิคสมัยใหม่ให้เข้ากับวัฒนธรรมชาติ กลายเป็นสถาปัตยกรรมรูปแบบใหม่ซึ่งคนหลวงพระบางเรียกว่า “อาคารอาณานิคม” หรือ “อาคารแบบหัวเมืองขึ้น” ตั้งอยู่บริเวณสี่แยกและจุดตัดของถนนสายสำคัญต่อมาอาคารดังกล่าวได้กลายเป็นที่ตั้งสำนักงานของรัฐบาลไปรษณีย์ โรงพยาบาล และอื่นๆ ถนนสายสำคัญภายในเมืองถูกตั้งชื่อหรือนามสกุลตามเชื้อสกุลของข้าราชการชาวฝรั่งเศสซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาเมือง การตัดต่อ เชื่อมและขยายถนนเป็นวิธีการพัฒนาเมืองให้ทันสมัยแบบตะวันตก ถนนจึงมีบทบาทสำคัญสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างสังคมเมืองแบบจารีตที่เคยพึ่งพาสายน้ำกลายเป็นสังคมเมืองยุคใหม่ที่พึ่งพาถนนซึ่งเป็นที่ตั้งของอาคารสาธารณูปโภค ร้านค้าและตลาด การวางผังเมืองและการตัดเชื่อมถนนสายหลัก สายรอง ตรอกและซอยต่างๆ เป็นไปตามการออกแบบของชาวฝรั่งเศส (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์.อ้างแล้ว, หน้า 68-69)

กล่าวได้ว่าระยะเวลา 54 ปี ภายใต้อำนาจปกครองของฝรั่งเศสเมืองหลวงพระบางได้รับการบูรณะแต่งผสมผสานความเจริญแบบตะวันตกให้เข้ากับสภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมดั้งเดิมได้อย่างกลมกลืนกลายเป็นมรดกของเมืองที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นตราบจนถึงปัจจุบัน การพัฒนาหลวงพระบางหยุดชะงักลงอีกครั้งเมื่อเกิดสงครามมหาเอเซียบูรพาไปจนถึงการยุติสงครามเวียดนาม (พ.ศ.2484-2518) หลังจากนั้นประเทศเปลี่ยนระบบการเมืองการปกครองสู่ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

รัฐบาลสปป.ลาวเริ่มเปิดประเทศสู่ระบบเศรษฐกิจผสม (นำเอาระบบทุนนิยมผสมผสานกับระบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์) โดยเปิดโอกาสให้มีการลงทุนจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษหลายพื้นที่ หลวงพระบางได้รับการวางแผนให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ นับตั้งแต่รัฐบาลประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 3 (พ.ศ.2534-2538) เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

หลวงพระบางได้เปิดดินแดนต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติอย่างไม่เป็นทางการตั้งแต่ พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา พระราชวัง วัดวาอาราม บ้านเรือนและอาคารอาณานิคม ประเพณีวัฒนธรรมและธรรมชาติของท้องถิ่นเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เดินทางเข้ามาเยือนเพิ่มมากขึ้น ทุกปี ข้าราชการท้องถิ่นและรัฐบาลกลางต้องการผลักดันให้หลวงพระบางเป็นเมืองมรดกโลกภายใต้การกำกับดูแลของยูเนสโก เพื่อหยุดยั้งการเปลี่ยนแปลงเมืองหลวงพระบางให้พ้นจากอิทธิพลของสังคมและเศรษฐกิจทุนนิยมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เมืองหลวงพระบางได้รับการขึ้นบัญชีเป็นเมืองมรดกโลกตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา คณะกรรมการมรดกโลกแห่งสหประชาชาติได้ประกาศยกย่องให้หลวงพระบางเป็นเมืองวัฒนธรรมเก่าแก่ที่ยั่งยืน เป็นกรณีตัวอย่างการผสมผสานประเพณี วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม โครงสร้างชุมชน และการหลอมรวมอิทธิพลของอาณานิคมยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 19-20 ให้เข้ากับประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นอย่างลงตัว

หลวงพระบางมีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์การพิจารณาของ UNESCO ถึง 3 ข้อจาก 6 ข้อ ดังนี้ (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. อ้างแล้ว, หน้า 123-124)

1. มีอิทธิพลอย่างสูงยิ่งเหนือกาลเวลาอันยาวนานหรือมีอิทธิพลภายในเขตวัฒนธรรมของโลกอันเกี่ยวเนื่องกับพัฒนาการทางสถาปัตยกรรม ศิลปะอันเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น การวางแผนเมืองหรือการออกแบบภูมิสถาปัตย์
2. เป็นตัวอย่างอันชัดเจนของรูปแบบอาคารหรือสถาปัตยกรรมโดยภาพรวมหรือภูมิสถาปัตย์ที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนอันมีนัยสำคัญในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ
3. เป็นตัวอย่างอันชัดเจนของการตั้งถิ่นฐานชุมชนมนุษย์หรือแสดงให้เห็นการใช้พื้นที่ซึ่งเป็นภาพแทนของวัฒนธรรม

ในระยะเวลาเกือบ 20 ปีที่หลวงพระบางมีสถานภาพเป็นเมืองมรดกโลกสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน (มีการประเมินสถานภาพจากยูเนสโกทุก 5 ปี) หลวงพระบางได้รับรางวัลเป็นเมืองมรดกโลกที่สามารถจัดระเบียบได้ดีที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ "The Best Preserved City in South – East Asia" ถึง 5 ปีซ้อน จนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตามหลวงพระบางในสถานภาพใหม่นี้ดังกล่าวยังมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนหลวงพระบางหลายประการ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีทั้งผลดีและผลเสียเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับแนวคิดและทฤษฎีการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นเกณฑ์มาตรฐานสำคัญ สรุปภาพรวมได้ดังนี้

3.2.1. ชาวหลวงพระบางยังไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดการการท่องเที่ยว
ในเมืองของตนเช่นเดียวกับชาวเชียงใหม่ การเสนอแผนงานหรือวางนโยบายบริหารจัดการเมืองยังคงผูกขาดในกลุ่มข้าราชการระดับสูงทั้งภายในแขวงและรัฐบาลกลาง ภายใต้ระบบการปกครองสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ประชาชนได้รับการแจ้งให้ทราบ การปรึกษาหารือกับชุมชนมีเพียงเล็กน้อย ที่สำคัญ

คือ นับตั้งแต่เมืองหลวงพระบางได้รับการบรรจุเข้าในบัญชีมรดกโลกตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา ได้มีการก่อตั้งหน่วยงานสำคัญที่เรียกว่า “ห้องการมรดกหลวงพระบาง” (สำนักงานมรดกหลวงพระบาง) ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลฝรั่งเศสและประชาคมยุโรป หน่วยงานนี้มีบทบาทสำคัญสูงสุดในการควบคุมรักษาให้พื้นที่มรดกโลกมีคุณค่า มีเอกลักษณ์เด่นตามแนวคิดของยูเนสโก เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว หน่วยงานนี้กลายเป็นศูนย์กลางใหม่ของเมืองหลวงพระบาง ซึ่งมีอำนาจมีบทบาทเหนือเจ้าแขวงและข้าราชการท้องถิ่นในการกำหนดเขตพื้นที่ออกกฎระเบียบและควบคุมการใช้พื้นที่ในเขตอนุรักษมรดกซึ่งมีพื้นที่เพียง 8.14 ตารางกิโลเมตร (พื้นที่บก 5.57 ตารางกิโลเมตร พื้นที่น้ำ 2.56 ตารางกิโลเมตร) ข้าราชการซึ่งทำงานในหน่วยงานนี้ต้องทำงานภายใต้การกำกับควบคุมนโยบายจากผู้แทนของยูเนสโกซึ่งเป็นชาวฝรั่งเศส พื้นที่เขตอนุรักษมรดกหลวงพระบาง แบ่งออกเป็น 3 เขตใหญ่ คือ (Report of presentation regulation inventory of protected heritage recommendation brochures 2002. P. 5- 13)

- 1) พื้นที่เขตสีแดง (เขตปกป้องรักษาสถาและเฝ้าให้มรดก) เป็นพื้นที่ควบคุมและอนุรักษมรดกทางสถาปัตยกรรมอย่างเข้มงวด มีอาคารบ้านเรือน 29 อาคารที่ห้ามการก่อสร้างใหม่ ห้ามการเปลี่ยนแปลงใดๆ นอกจากนี้ มีบ้านเรือนที่ขึ้นทะเบียนในการควบคุมการเปลี่ยนแปลง 4,531 ครอบครัว ในพ.ศ.2553 มีจำนวนประชากรท้องถิ่นอาศัยอยู่ประมาณ 23,632 คน (จากจำนวนประชากรทั้งแขวงหลวงพระบาง ประมาณ 408,800 คน)
- 2) พื้นที่สีขาวเป็นเขตตัวเมือง ประกอบด้วยพื้นที่ 3 ส่วนคือเขตล้อมรอบพื้นที่มรดกโลก เขตตัวเมืองและเขตริมแม่น้ำ พื้นที่สีขาวเป็นเขตศาสนสถานและพื้นที่เศรษฐกิจที่ต้องปกป้องรักษาในบริเวณนี้มีวัดทั้งหมด 161 วัด (ในจำนวนนี้มีวัดที่ขึ้นทะเบียน อนุรักษ ห้ามการเปลี่ยนแปลงใดๆ 33 วัด) ในเขตพื้นที่สีขาวยังรวมไปถึงถนน สะพาน หนองบึง และสวนสาธารณะ
- 3) พื้นที่สีเขียว เป็นเขตธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยพื้นที่ 2 ส่วน คือ เขตขยายตัวเมืองในอนาคต และเขตกิจกรรม ซึ่งมีไร่นา ป่าไม้และลำน้ำ

การบังคับใช้ระเบียบกฎหมายในพื้นที่อนุรักษมรดกเป็นไปอย่างเข้มงวด มีวัตถุประสงค์พยายามเก็บรักษาสถาปัตยกรรมอันงดงามของอดีต เพื่อให้เป็นต้นทุนวัฒนธรรมที่จะสร้างผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวในโลกปัจจุบัน การบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวมีทั้งผลดีและผลเสียต่อชุมชนหลวงพระบาง ผลดีคือสามารถชะลอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของตัวเมือง และชุมชนให้ช้าลงโดยพยายามตรึงภาพลักษณ์ของอดีตไว้นานที่สุด แต่ผลกระทบด้านลบ คือ กฎระเบียบหลายอย่างที่ประกาศใช้อย่างเข้มงวด เป็นสิ่งที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ขัดแย้งต่อการดำรงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนในกระแสโลกาภิวัตน์ และขัดต่อแนวคิดทฤษฎีการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ทั้งนี้เพราะเมืองหลวงพระบางได้รับการปรังแต่งให้ผิงภาพจินตนาการแห่งอดีตตราตรึงไว้ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกทุนนิยมในปัจจุบัน ชาวหลวงพระบางที่ไม่สามารถใช้ชีวิตปกติสุขท่ามกลางกฎเหล็กของพื้นที่เขตอนุรักษมรดกได้ทยอยย้ายหรือให้เช่าบ้าน และอพยพออกไปอาศัยอยู่รอบๆ พื้นที่นอกเขตอนุรักษ ปรากฏการณ์การอพยพโยกย้ายออกสูงชันทุกปี ขณะที่คนกลุ่มใหม่ซึ่งย้ายเข้ามาอาศัยแทนเป็นคนต่างชาติต่างถิ่นที่เข้ามาทำธุรกิจเพื่อการท่องเที่ยว ได้แก่ ชาวยุโรป โดยเฉพาะชาวฝรั่งเศส จีน เวียดนาม ไทย และอินเดีย ดังนั้นสัดส่วนโครงสร้างทางสังคมที่เปลี่ยนไป

อย่างมากและรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการเกิดวิกฤติทางวัฒนธรรมในพื้นที่เขตอนุรักษมรดก เพราะเป้าหมายการดำรงชีวิตของผู้อพยพเข้ามาอยู่ใหม่เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจเท่านั้น ไม่สนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม

3.2.2. นับตั้งแต่เมืองหลวงพระบางได้รับการยกย่องให้เป็นเมืองมรดกโลกตั้งแต่ปลายปี 2538 เป็นต้นมา สภาพโครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจของหลวงพระบางได้เปลี่ยนแปลงจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เรียบง่ายภายใต้ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ กลายเป็นสังคมและเศรษฐกิจทุนนิยมที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น การรื้อฟื้นและจำลองวิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมของชาวหลวงพระบางกระทำขึ้นเพื่อจุดประกายความสนใจในธุรกิจการท่องเที่ยว ทำให้หลวงพระบางในปัจจุบันมีสภาพเป็น “เมืองใหม่ในอัตลักษณ์เก่า” มีรูปแบบและอัตลักษณ์ใหม่ที่สำคัญได้แก่

1) ความหลากหลายของชุมชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่อนุรักษมรดก มีเพิ่มมากขึ้น ก่อนการขึ้นทะเบียนเป็นเมืองมรดกโลก มีกลุ่มลาวลุ่ม ลื้อ ขมุ กะสัก ม้ง ไทดำ จีน เวียดนาม และชาวฝรั่งเศสบ้างเล็กน้อย แต่ภายหลัง พ.ศ.2538 มีชาวต่างชาติอพยพเข้ามาอยู่อาศัยทำธุรกิจมากขึ้นโดยเฉพาะชาวฝรั่งเศสและชาวยุโรปชาติอื่นๆ ชาวจีนและเวียดนามเข้ามาทำธุรกิจหลากหลายประเภท ส่วนชาวไทย ญี่ปุ่นและอินเดียทำธุรกิจร้านอาหาร บริษัทท่องเที่ยวและร้านขายของที่ระลึก ชาวหลวงพระบางที่ยังคงอาศัยในเขตพื้นที่อนุรักษส่วนใหญ่ทำกิจการบ้านเช่าและเรือนพัก ซึ่งใน ปี 2553 มีมากถึง 260 แห่ง ส่วนธุรกิจของชาวต่างชาติ เช่น บริษัทท่องเที่ยวมีจำนวน 46 บริษัท โรงแรมและ รีสอร์ทมี 44 แห่ง ร้านอาหาร 188 ร้าน (Statistical Report on Tourism in Luang prabang 2010. P.8-9) ธุรกิจทั้งหมดนี้บรรจุอยู่ในพื้นที่แคบๆ เพียง 8.14 ตารางกิโลเมตร ฉะนั้นผลประโยชน์จากธุรกิจการท่องเที่ยวไม่ได้อยู่ในมือของคนพื้นถิ่นเท่านั้น แต่ผลประโยชน์เกินครึ่งตกอยู่กับชาวต่างชาติที่อพยพเข้ามาทำธุรกิจในพื้นที่อนุรักษมรดกซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในหลวงพระบาง

2) ปัญหาที่เกิดจากความซับซ้อนในโครงสร้างของสภาพสังคมและเศรษฐกิจแบบใหม่ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปีในพื้นที่เมืองขนาดเล็กทำให้หลวงพระบางเริ่มมีปัญหาเดียวกับเมืองเชียงใหม่ในเรื่องของการก่อกวนซึ่งมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ส่วนการจราจรยังไม่เป็นปัญหา นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถเดินหรือใช้จักรยานในเขตพื้นที่อนุรักษมรดก ในปี 2553 ห้องการมรดกหลวงพระบางได้นำเอารถรางไฟฟ้ามาทดลองใช้ในเขตพื้นที่อนุรักษ และ ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 เป็นต้นไปจะออกกฎหมายห้ามใช้รถยนต์ในพื้นที่ดังกล่าว ส่วนปัญหาอาชญากรรม โครงการ ยังมีจำนวน ไม่มากนัก

3) การสร้างวัฒนธรรมใหม่เพื่อรองรับธุรกิจการท่องเที่ยว ในอดีตการแสดงละครพระลักษณ์พระราม (รามเกียรติ์) เป็นศิลปะชั้นสูงคู่ราชบัลลังก์เจ้ามหาชีวิตลาวซึ่งจัดแสดงเพียงปีละครั้งในช่วงบุญปีใหม่ (เทศกาลสงกรานต์) ตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ภาครัฐระดับท้องถิ่นได้ดัดแปลงหอบประชุม ในเขตพระราชวังเก่าให้เป็นโรงละคร “พะลักพะลาม” จัดแสดงละครให้นักท่องเที่ยวชมทุกคืน รายได้เป็นของหลวงพระบางและคณะผู้แสดงละคร นอกจากนี้ การสร้างวัฒนธรรมใหม่ที่ได้รับการสนับสนุนจากคนท้องถิ่นและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวอย่างมากคือ การปรับเปลี่ยนขบวนแห่บุญปีใหม่ (ขบวนแห่เทศกาลสงกรานต์) ซึ่งจัดขึ้นปีละครั้งระหว่าง

วันที่ 12-17 เมษายน ในอดีตขบวนแห่บุญปีใหม่เริ่มในวันที่15เมษายนของ ทุกปี ประกอบด้วย ตัวแทนทั้งของภาครัฐและเอกชน นำหน้าขบวนด้วยกลุ่มพระภิกษุสามเณรทุกระดับ ตามด้วยขบวน ปู่เยอ-ย่าเยอและสิ่งแก้วสิ่งคำ(เทวดาอารักษ์ผู้คุ้มครองบ้านเมือง) ขบวนเจ้าแขวงและข้าราชการ ท้องถิ่นนอกนั้นเป็นขบวนตัวแทนของกลุ่มคนพื้นถิ่นเผ่าต่างๆ ชุมชนหลวงพระบางจะเผ้ารอเพื่อ รดน้ำดำหัวบุคคลเหล่านี้ แต่ในระยะเวลา10กว่าปี ภายหลัง การเป็นเมืองมรดกโลกมีการเพิ่ม “ขบวนนางสังขาน”(นางสงกรานต์) โดยมีการจัดงานประกวดนางสังขานประจำปีก่อนจะนำนาง สังขานมาร่วมขบวนแห่ ในปัจจุบันการประกวดนางสังขานและ ขบวนแห่นางสังขาน กลายเป็นศูนย์ รวมความสนใจ และเป็นหัวใจของเทศกาลบุญปีใหม่ลาว ถือเป็นกิจกรรมที่สร้าง ความสนใจและ ความบันเทิงให้แก่ชุมชนและนักท่องเที่ยวอย่างล้นหลาม แต่การปรากฏตัวของขบวนนางสังขานใน ขบวนแห่บุญปีใหม่ส่งผลให้กลุ่มพระเถระสงฆ์เกิดความรู้สึกน้อยใจที่ถูกช่วงชิงบทบาทความสำคัญ ความศักดิ์สิทธิ์ของประเพณีที่สำคัญที่สุดของประเทศ (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์.อ้างแล้ว ,หน้า 212-215) นอกจากขบวนนางสังขานแล้วยังมีการเพิ่มขบวนนางแก้ว (หมายถึงนางสีดา) เข้าร่วมในขบวนแห่บุญ ปีใหม่ ขบวนนางแก้วเป็นขบวนที่รวมเอาตัวละครเด่นในวรรณคดีรามเกียรติ์ได้แก่ พระราม พระลักษมณ์ ยักษ์ ลิงและนางแก้ว แต่ขบวนนางแก้วได้รับความสนใจน้อยกว่าขบวนนางสังขาน ขบวน นางแก้วสะท้อนภาพความสำคัญของวรรณกรรมชาตินิยมในชนชาติลาวซึ่งชาวไทยควรนำมาเป็น ตัวอย่าง นอกจากนี้ ยังมีการรื้อฟื้นประเพณีซึ่งสูญหายไปนานได้แก่พิธีสงฆ์น้ำพระบาง ในวันที่ 17 เมษายน ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการฉลองเทศกาลบุญปีใหม่ (สงกรานต์) ของทุกปีโดยอัญเชิญพระบาง จากพิพิธภัณฑสถานเมืองหลวงพระบาง (หอคำในอดีต) ลงประดิษฐานบนวอราชรถแห่ผ่านถนนกลางเมือง ให้ประชาชนได้สรงน้ำเพื่อให้เกิดสิริมงคลในชีวิตตลอดทั้งปี

พระบางเป็นพระพุทธรูปปางประทานอภัยสูงสองศอกเจ็ดนิ้ว (ประมาณ 1.14 เมตร) หล่อด้วยสำริด (ทองคำผสม 90 เปอร์เซ็นต์) มีอายุอยู่ราวปลายพุทธศตวรรษที่18 เป็นศิลปะเขมร แบบบายน โดยมีพุทธลักษณะคือทรงประทับยืนยกพระหัตถ์ทั้งสองขึ้น พระพักตร์ค่อนข้างเป็นรูป สี่เหลี่ยม พระนลาฏกว้าง พระขนงเป็นรูปปีกกา พระเนตรเรียว พระนาสิกค่อนข้างแบน พระโอษฐ์ บาง พระเศียรและพระเกตุมาลาเกลี้ยงสำหรับสวมเครื่องทรง ปั้นพระองค์เล็ก พระโสภณีใหญ่ ครอง จีวรห่มคลุม แลเห็นแถบสบงและหน้านาง พระบางเป็นพระพุทธรูปสำคัญของอาณาจักรล้านช้าง (หลวง พระบาง) แต่ชาวอีสานมีความเลื่อมใสมากและมักจะจำลองพระบางมาไว้ที่วัดสำคัญๆ ของ ท้องถิ่น เช่น พระบางวัดไตรภูมิ อำเภอบ้านฝาง จ.อุดรธานี และพระบางจำลองวัดพระเหลา อำเภอพนม จ.พิจิตร อำนาจเจริญ เป็นต้น พระบางเป็นพระพุทธรูปที่เคยอัญเชิญมาประดิษฐานที่ ประเทศไทยถึงสองครั้งในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชและสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา โลกมหาราช ปัจจุบันพระบางประดิษฐานอยู่ที่ พิพิธภัณฑสถานเมืองหลวงพระบาง

นอกจากการรื้อฟื้นประเพณีสรงน้ำพระบางแล้ว ยังมีการรื้อฟื้นพิธีสรงน้ำพระม่าน กับประเพณี “บุญแปดหมื่นสี่พันห้าร้อยพระธรรมชั้นธ” ณ วัดเชียงทองซึ่งเป็นวัดหลวงที่สำคัญ คู่เมืองหลวงพระบาง(ในอดีตเรียกว่าเมืองเชียงทอง) พระม่านเป็นพระพุทธรูปสำริดปางห้ามญาติ มีพุทธลักษณะคล้ายกับพระบางแต่ขนาดเล็กกว่าเป็นพระพุทธรูปสำคัญที่พิทักษ์ปกป้องบ้านเมืองคู่กับ พระบางมานาน พิธีสรงน้ำพระม่านกระทำพร้อมกับประเพณี “บุญแปดหมื่น” จัดทำขึ้นภายหลังจาก พิธีสรงน้ำพระบางเสร็จแล้ว ประมาณปลายเดือนเมษายนของทุกปี เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสรง

น้ำพระม่านและร่วมทำบุญบริจาคทานแด่พระสงฆ์พร้อมทั้งการฟังเทศน์ ฟังธรรมครั้งใหญ่ประจำปี ที่วัดเชียงทอง ถือเป็นงานบุญที่สำคัญของชาติ

วัฒนธรรมปรุงแต่งอีกประเภทหนึ่งคือการจัดให้มี “กาดมิด”(ตลาดมิด) เช่นเดียวกับ ในที่บazaarของเชียงใหม่ ตลาดในแบบเดิมของหลวงพระบาง คือ ตลาดสด ซึ่งมีเฉพาะ ช่วงเช้าก่อนเที่ยงวันเท่านั้น ตั้งแต่ พ.ศ.2541 เป็นต้นมาชาวม้ง ชาวลื้อบ้านผานม และชาวไทดำ ได้นำเอา ผลิตภัณฑ์ผ้าทอและงานหัตถกรรมของตนมาวางขายบนถนนสายหลักกลางเมือง ในช่วงตอนเย็นถึงกลางคืน ฉะนั้นนับตั้งแต่ พ.ศ.2545 เป็นต้นมา ห้องการมรดกหลวงพระบาง ได้เข้ามาควบคุมดูแลจัดระเบียบใหม่กำหนดให้ตลาดมิดเริ่มเปิดขายให้นักท่องเที่ยวทุกวัน ตั้งแต่เวลา 17.00 น. – 22.00 น. ดังนั้นนอกจากโรงละครและร้านอาหารแล้ว ตลาดมิดกลายเป็นแหล่งบันเทิง ยามราตรีล่าสุดที่ได้รับอนุญาตให้เปิดทำได้ในเขตอนุรักษ์มรดก (Engelmann, Francis.2004. The Markets of Luang Prabang , P.18-19)

3.2.3. นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของสปป.ลาว ฉบับที่7 (พ.ศ.2545-2558) ได้ระบุแผนการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มขึ้นอีกหลายเมือง โดยเฉพาะเมืองในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศ แผนฉบับนี้ระบุโครงการ ร่วมมือกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน สร้างเส้นทางรถไฟเชื่อมต่อกับพรมแดนสาธารณรัฐ ประชาชนจีน ประเทศไทย และเวียดนาม นโยบายดังกล่าวจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ เดินทางเข้าประเทศสปป.ลาวเพิ่มมากขึ้น สภาพเศรษฐกิจลาวขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ เมืองหลวงพระบางซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตภาคเหนือตอนบน การขยายตัวของสภาพ เศรษฐกิจดังกล่าวส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการครองชีพในเมืองหลวงพระบางสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว หลวงพระบางกลายเป็นเมืองที่มีระบบเศรษฐกิจสองมาตรฐาน กล่าวคือในเขตพื้นที่ อนุรักษมรดกซึ่งเป็นที่พักค้างคืนของนักท่องเที่ยวต่างชาติ มาตรฐานการครองชีพได้แก่ ที่พัก อาหาร สินค้าต่างๆ ค่าเข้าชมศาสนสถานและพิพิธภัณฑ์มีราคาสูงกว่าค่าครองชีพในเมืองเชียงใหม ชาวลาวหลวง พระบางจะเลือกซื้อสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคในตลาดนอกเขตพื้นที่อนุรักษ มีตลาดท้องถิ่นซึ่งขาย ของราคาถูกกว่ามาก ลักษณะเช่นนี้ไม่ใช้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

3.2.4. ความเสื่อมถอยของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิม ระบอบ กษัตริย์ลาว (เจ้ามหาชีวิตลาว) ได้สิ้นสุดลงภายหลังการได้รับเอกราช ภาพลักษณ์ของระบอบกษัตริย์ ราชประเพณีและระบบศักดินา ได้ถูกลบเลือนออกจากความทรงจำของประชาชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ อนุรักษมรดก พระราชวังเดิมของเจ้ามหาชีวิตลาว (หอคำ) ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นพิพิธภัณฑ์ แห่งชาติ ถือเป็นมรดกของชุมชนหลวงพระบาง การแสดงละคร “ พระลักพะลาม ” ของราชสำนัก (ละครใน) กลายเป็นละครนอกที่จัดแสดงทุกวันเพื่อความบันเทิงของนักท่องเที่ยว ประเพณีการ ตักบาตรยามเช้าตรูซึ่งเป็นอัตลักษณ์เด่นมานานในปัจจุบันมีคนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมน้อยลงมาก ส่งผลให้พระภิกษุและสามเณรในวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อนุรักษมรดกขาดแคลนอาหารเช้า(จังเพล) ทั้งนี้เพราะคนต่างชาติต่างถิ่นซึ่งย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ใหม่ในเขตพื้นที่อนุรักษมีจำนวนครั้งหนึ่งไม่ให้ความร่วมมือ ดังนั้น ห้องการมรดกโลกได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจัดทำโปสเตอร์ รณรงค์การร่วม ตักบาตร การร่วมทำบุญในประเพณีท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งมีวัดเป็นศูนย์กลาง วิถีวัฒนธรรมดังกล่าว

เห็นได้จากประเพณีการแข่งขันเรือ (บุญสงว่เฮือ) ประจำปีในระยะหลังๆ มีชุมชนมาสมัครเป็นฝีพาย ไม่เพียงพอดึงคนถิ่นอื่น (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. อ้างแล้ว, หน้า 140-141)

นอกจากนี้ วัฒนธรรมการแต่งกายและการใช้ภาษาของหนุ่มสาวลาวรุ่นใหม่เปลี่ยนไปจากเดิมมาก ทั้งนี้เพราะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมไทยร่วมสมัยโดยผ่านการประชาสัมพันธ์ทางเครือข่ายดาวเทียมและระบบอินเทอร์เน็ต รวมทั้งโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาระหว่างประเทศไทยกับสปป.ลาว ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พระเพชร ภูธร(วันที่12เมษายน 2553 ณวัดเชียงทอง) ทำให้ทราบว่าในปี 2553 มีนักศึกษาลาวมาเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ประมาณเกือบ 200คน และมีพระสงฆ์ลาวเรียนอยู่ที่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สาขาเชียงใหม่ เกือบ 300 องค์

3.2.5. ปัญหาของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์

การส่งเสริม การท่องเที่ยวในระบบทุนนิยมปริมาณของนักท่องเที่ยวมีความสำคัญมากกว่าคุณภาพ แต่ในหลักการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนคุณภาพสำคัญกว่าปริมาณ ในช่วงปี 2550-2553 จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าเมืองหลวงพระบางมีอัตราขึ้นๆ ลงๆ ไม่สม่ำเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะประเทศไทย นักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าหลวงพระบางมากเป็นอันดับหนึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว ตามด้วยนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษ อเมริกัน และฝรั่งเศส ใน พ.ศ. 2553 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งหมด ประมาณ 216,864 คน ชาวหลวงพระบางมีรายได้จากการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 75,902,400 เหรียญสหรัฐอเมริกา (Statistical Report on Tourism in Luang Prabang2010. P.1)

เมืองเชียงใหม่และเมืองหลวงพระบางต่างก็เป็นเมืองหลวงที่มีประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่ มีอัตลักษณ์ของเมืองที่โดดเด่นซึ่งเอื้ออำนวยต่อการใช้ทุนวัฒนธรรมเป็นจุดขายในบริบทของการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามกระแสทุนนิยมของโลกสมัยใหม่ ในระยะเวลา 35 ปีของการพัฒนาเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวก็ใช้ระยะเวลา 17 ปี ของการส่งเสริมให้หลวงพระบางเป็นพื้นที่เขตอนุรักษมรดกโลกทำให้เกิดผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงมากมาย ในเมืองทั้งสองซึ่งมีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนที่ชุมชนในเมืองทั้งสองสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นในเมืองของตน และร่วมมือกันแสวงหามาตรการป้องกันและแก้ไขสิ่งที่เกิดผลกระทบจากการท่องเที่ยวและก่อให้เกิดปัญหาคล้ายคลึงกันได้แก่ การที่ภาครัฐในเมืองทั้งสองไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดนโยบายบริหารจัดการท่องเที่ยวในดินแดนของตนเอง ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงไปและเพิ่มความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาพื้นฐานทั้งทางเศรษฐกิจและวิกฤตร่วมทางสังคมวัฒนธรรม การที่ภาครัฐในเมืองทั้งสองวางนโยบายพัฒนาเมืองโดยเน้นการพัฒนาด้านวัตถุนิยม บริโภคนิยม มากกว่าการพัฒนาความสุขมวลรวมประชาชาติของคนท้องถิ่น และการที่ภาครัฐและเอกชนในเมืองทั้งสองขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการท่องเที่ยวแบบสร้างสรรค์และยั่งยืน

แต่สิ่งที่แตกต่างกัน คือ การที่เมืองหลวงพระบางถูกตรึงไว้ด้วยภาพลักษณ์ของการเป็นพื้นที่เขตอนุรักษมรดกโลก เป็นการชะลอกระแสการเปลี่ยนแปลงจากอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ให้ช้าลงกว่ากระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในเมืองเชียงใหม่ ขนบธรรมเนียมประเพณีและการฉลองเทศกาลต่างๆ ของชาวหลวงพระบางล้วนผูกพันกับพระพุทธศาสนา แสดงให้เห็นว่าชาวหลวงพระบางยังคง

ยึดมั่นในศาสนาของตนอย่างเคร่งครัด แตกต่างจากชนบทรรมนิยมประเพณีและการฉลองเทศกาลต่างๆของชาวเชียงใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปในทางโลกียะบันเทิง ซึ่งเน้นความสนุกสนาน ก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย สิ่งที่น่าห่วงใยคือการที่เยาวชนหลวงพระบางเริ่มรับเอาอิทธิพลทางสังคมและวัฒนธรรมไทยอย่างต่อเนื่อง หากไม่มีการเลือกสรรเฉพาะสิ่งที่ดีงาม วิถีชีวิตความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมของชุมชนหลวงพระบางจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ในกรณีของชุมชนเชียงใหม่สิ่งที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องการเรียนรู้จากชุมชนหลวงพระบางและสปป.ลาว คือ สายใยความผูกพันอันลึกซึ้งระหว่างชุมชนกับพระพุทธศาสนาได้สร้างสันติสุขและความสงบร่มเย็นให้แก่เมืองเล็กๆแห่งนี้ ในต้นปี 2553 สถาบันซีวัดัดชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index) ณ กรุงลอนดอนได้เผยแพร่ผลสำรวจล่าสุดว่า สปป.ลาวถูกจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีความสงบสุขมากเป็นลำดับที่ 34 ของโลก และเป็นลำดับที่ 3 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย ในขณะที่ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในลำดับที่ 7 ของอาเซียนและเป็นลำดับที่ 124 ของโลก ดังนั้นสิ่งที่ชุมชนเชียงใหม่ต้องกระทำอย่างเร่งด่วนคือการร่วมกันคิดและวางแผนที่จะฟื้นฟูความสำคัญของพระพุทธศาสนาในกลุ่มเยาวชน ชะลอกระแสการเปลี่ยนแปลงในเมืองเชียงใหม่และกระตุ้นให้ชาวเชียงใหม่เห็นความสำคัญของแนวทางการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแบบยั่งยืนเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาความเจริญ ทางสังคมและเศรษฐกิจแบบทุนนิยมกับการพัฒนาความสุขมวลรวมประชาชาติของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน